

Teza: utrzymanie w mocy postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia.

W przypadku, gdy sąd dyscyplinarny nie dopatrył się w zachowaniu radcy prawnego postępowania sprzecznego z prawem czy zasadami etyki w zakresie wykonywania przez nią obowiązków zawodowych, zasadne jest utrzymanie w mocy postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia.

WO – 74/21

POSTANOWIENIE

z dnia 10 sierpnia 2021 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: SWSD Leszek Korczak

SWSD Katarzyna Drożdż-Najbor /sprawozdawca/

Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2021 r. na posiedzeniu

sprawy radcy prawnego U. N.

z powodu odwołania skarżącego Stowarzyszenia (...) z siedzibą w Z. na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. z dnia 15 marca 2021 r. sygn. akt: Rz.D.237/X/2020

1)

utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie,

2)

koszty postępowania zażaleniowego ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał odwołanie Skarżącego – Stowarzyszenia (...) z siedzibą w Z. za niezasadne.

W dniu 15 marca 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. wskutek skargi złożonej w dniu 17 stycznia 2020 r. przez Zarząd Stowarzyszenia (...) (dalej Skarżący) po przeprowadzonych czynnościach sprawdzających wydał w sprawie o sygn. akt Rz.D.237/X/2020 postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego U. N. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11, art. 6 i art. 38 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej KERP) wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion przewinienia dyscyplinarnego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radach prawnych.

Od powyższego postanowienia Skarżący wniósł zażalenie, w którym podniósł, iż nie zgadza się w całej rozciągłości z decyzją o odmowie wszczęcia postępowania i jej uzasadnieniem uważając ją za bezzasadną a uzasadnienie za niezrozumiałe, bo nie biorące pod uwagę rangi następstw czynu zarzucanego radcy prawnemu U. N..

Z taką decyzją procesową podjętą przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K., trudno jest się nie zgodzić Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu, który uważa ją za słuszną w całej rozciągłości.

Zanim jednak Wyższy Sąd Dyscyplinarny przedstawi motywy jakimi kierował się uznając skargę Skarżącego za niezasadną, pragnie wskazać z jakich powodów jest właściwy do rozpoznania sprawy wywołanej tą skargą, a to z uwagi na treść art. 35 § 1 k.p.k. stosowany odpowiednio na mocy art. 74¹ pkt 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd bada z urzędu swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Sprawę w I instancji rozpoznawał – po wyznaczeniu na mocy postanowienia Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r. (sygn. akt GRD/W/3/20) – Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. (art. 67¹ ust. 1, ustawy o radcach prawnych). Wskutek wniesionego przez Skarżącego na wydane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia jako rozstrzygnięcie kończące postępowanie w sprawie, „zażalenia” zwanego w ustawie o radcach prawnych odwołaniem, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w K. przekazał je według właściwości do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego powołując się na przepis art. 62 ust. 2 ustawy o radcach prawnych (Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje, jako sąd pierwszej instancji, sprawy dyscyplinarne członków Krajowej Rady Radców Prawnych i rad okręgowych izb radców prawnych. Odwołania od orzeczeń wydanych w tym trybie rozpatruje ten sam sąd w innym, pięciosobowym składzie). Z uwagi na fakt, iż radca prawny U. N. w chwili prowadzenia postępowania przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. pełniła funkcję Przewodniczącej Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w L. wówczas właściwy miejscowo i rzeczowo pozostawał Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w L., niemniej jednak z uwagi na to, iż w chwili wyrokowania przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny radca prawny U. N. pozostaje Wicedziekanem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. uznać należy, iż właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy pozostaje Wyższy Sąd Dyscyplinarny na zasadzie treści art. 62 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych (Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje, jako sąd pierwszej instancji, sprawy dyscyplinarne członków Krajowej Rady Radców Prawnych i rad okręgowych izb radców prawnych), który to przepis w postępowaniu przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym jako rozpoznającym na podstawie art. 70² ust. 1a ustawy o radcach prawnych odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, znajduje – zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego – zastosowanie w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się już do treści wniesionego przez Skarżącego jako pokrzywdzonego w sprawie odwołania, Wyższy Sąd Dyscyplinarny pragnie wskazać, iż nie może ono zostać uwzględnione, albowiem nie dopatrył się, ażeby wskutek decyzji procesowej Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. odmawiającej wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego U. N. zostały naruszone jakiegokolwiek przepisy prawne regulujące zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych, tj. ustawy o radach prawnych (art. 11 ust. 1 i art. 64) oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (art. 6 i art. 38).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w całości podziela stanowisko prawne zawarte w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 15 marca 2021 roku.

Jednocześnie Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dostrzegając potrzeby powtarzania w tym miejscu argumentacji w nim zawartej, pragnie jednak niejako dodatkowo skierować uwagę Skarżącego na treść tych przepisów ustawy o radcach prawnych, które znajdują zastosowanie w tej sprawie i które regulują nie tylko podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 64), lecz określają w sposób szczegółowy zasady wykonywania zawodu przez radcę prawnego (art. 2, art. 4, art. 6 i art. 11), a to z uwagi na fakt, iż u podstaw skargi Skarżącego legło przekonanie, iż udzielone przez radcę prawnego U. N. w trakcie sesji Rady Miejskiej Z. informacje były „nieprawdziwe, tendencyjne i zmanipulowane” przez co miały rażąco naruszyć interesy Skarżącego doprowadzając do poniesienia przez niego strat moralnych i materialnych.

Przepis art. 4 ustawy o radcach prawnych stanowi, iż wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej. Z kolei świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu

porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami

w charakterze pełnomocnika lub obrońcy (art. 6 ust. 1 ustawy o radcach prawnych). Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 2 ustawy o radcach prawnych pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana.

O podstawie odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych stanowi przepis art. 64 ust. 1 - radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Mając na uwadze treść powyżej zacytowanych norm w kontekście oceny dyscyplinarnej zachowania radcy prawnego U. N., która po zaznajomieniu się ze stanem faktycznym i prawnym sprawy (vide: nagranie DVD z przebiegu sesji, wyjaśnienia radcy prawnego) na sesji Rady Miejskiej wyraziła swą opinię prawną co do dalszych niezbędnych działań prawnych, które zobligowany był podjąć Burmistrz Gminy Z. w przypadku stwierdzenia niewykorzystania nieruchomości (stanowiących przedmiot darowizny Gminy Z. na rzecz Skarżącego) na cel publiczny,

o którym mowa w ustawie o gospodarce nieruchomościami, stwierdzić należy iż zachowanie to nie może nosić znamion deliktu dyscyplinarного, który należałoby poddać dalszej dyscyplinarnej ocenie. Przedstawienie przez radcę prawnego obsługującego sesję Rady Miejskiej w Z. stanu faktycznego sprawy (wbrew opinii Skarżącego uczynione to zostało zgodnie z prawdą - vide: nagranie DVD z przebiegu sesji), a następnie subsumpcja tego stanu do określonej normy prawnej zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, nie może stanowić podstawy do pociągnięcia radcy prawnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Co więcej z istoty art. 11 ust. 1 ustawy

o radcach wynika, że radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą, a z art. 38 ust. 1 KERP tożsama zasada, iż radca prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą.

Innymi słowy, gdyby wydana przez radcę prawnego U. N. opinia prawna była w sposób oczywisty sprzeczna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, które znajdowałyby zastosowanie w sprawie z zakresu ustawy o gospodarce nieruchomościami poddanej ocenie prawnej przez radcę prawnego, wówczas można byłoby takie zachowanie poddać ewentualnej ocenie pod kątem odpowiedzialności dyscyplinarnej. W przeciwnym razie mogłoby dojść do naruszenia swobody wykonywania przez radcę prawnego swego zawodu i z całą pewnością właśnie w takiej sytuacji doprowadzić do naruszenia interesów prawnych obsługiwanych przez radców prawnych klientów a w konsekwencji do pociągnięcia ich wówczas do odpowiedzialności zawodowej.

Dlatego też Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się w zachowaniu radcy prawnego U. N. postępowania sprzeczного z prawem czy zasadami etyki w zakresie wykonywania przez nią obowiązków zawodowych i utrzymał w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarного Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 15 marca 2021 r. (sygn. akt Rz.D.237/X/2020) jako zgodne z prawem.